

Afbouw van (kunstmatige) vocht- en voedseltoediening in de stervensfase

Informatiefolder voor familieleden en naasten

Topzorg dichtbij huis.

We hadden met u een gesprek rond het afbouwen van voedsel- en vochttoediening in de stervensfase. De informatie hieromtrent willen wij op een rijtje zetten. U kunt dit nalezen op een rustig moment.

1. Sterven, een natuurlijk proces

Eetlust is een goede parameter voor de algemene gezondheidstoestand. Iedereen heeft wellicht reeds ervaren hoe de eetlust wordt aangetast bij een “eenvoudige” griep. Dat een patiënt bij het natuurlijk stervensproces steeds zwakker wordt en onder andere zijn belangstelling voor eten en drinken verliest, is dan ook volstrekt begrijpelijk. Misselijkheid, braken, slikklachten, de hik,... maken het de stervende persoon bovendien lastig.

Belangrijk om te weten, is dat iemand niet sterft omdat hij/zij niet meer eet of drinkt. Hij/zij eet of drinkt niet meer omdat hij/zij stervende is.

Hiermee rekening houden, laat de patiënt toe rustig te kunnen en te mogen sterven.

Voor u ligt dit heel gevoelig. U beseft dat uw naaste stervende is en u heeft het daar uiteraard moeilijk mee. Het toedienen van eten en drinken is voor u een symbool van zorg en bezorgdheid. Nu dit niet meer wenselijk is, brengt dit wellicht een gevoel van machteloosheid teweeg.

U kunt uw naaste nu op een andere manier zeer nabij zijn: door uw aanwezigheid, een ondersteunend gesprek, door het vasthouden van een hand, door het natmaken van de lippen, eventueel door een kleine massage,...

Wanneer de patiënt zelf om voedsel of drank vraagt, gaan we daar uiteraard wel op in.

2. Comfort staat centraal

Wetenschappelijk onderzoek en onze ervaring leren dat het stopzetten van voedsel- en vochttoediening het comfort van de stervende persoon verhoogt:

- de urineproductie vermindert: minder plassen, minder doorligwonden en huidbeschadiging
- het maag- en darmvocht vermindert: misselijkheid en braken nemen af
- slijmen in de longen verminderen: de ademhaling wordt rustiger, beperktere hoest, minder slijmen
- vochtopstapeling vermindert: minder hartkloppingen, minder kortademigheid, minder drukpijn
- het stoppen van vochttoediening heeft een pijnstillend effect en draagt bij tot een rustig en natuurlijk stervensproces

3. Mogelijke nadelen die de aandacht verdienen

De volgende symptomen kunnen optreden:

- droge mond: een goede mondzorg kan dit probleem verlichten
- droge huid: aangepaste huidverzorging is zeer zinvol en deugddoend
- obstipatie en blaasontsteking: medicatie kan hier helpen
- verwardheid en sufheid: aangepaste medicatie en een rustige omgeving kunnen hier helpen

We vinden het belangrijk dat u weet dat men door het stoppen met vocht- en voedseltoediening geen ondraaglijk dorst- en hongergevoel kent. Het gaat integendeel over een menswaardig stervensproces waarbij de stervende op een natuurlijke manier afscheid neemt van het leven.

Uw actieve betrokkenheid hierbij zal ongetwijfeld een grote steun zijn voor diegene die u bijstaat.

vzw Sint-Jozefskliniek

Ommegangstraat 7, 8870 Izegem | 051 33 41 11 | www.sint-jozefskliniek-izegem.be
SJKI, topzorg dicht bij huis!

